

**РАДА МІНІСТРІВ УКРАЇНСЬКОЇ РСР
І УКРАЇНСЬКА РЕСПУБЛІКАНСЬКА РАДА
ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК**

ПОСТАНОВА

від 11 грудня 1984 р. N 470

Київ

**Про затвердження Правил обліку громадян, які
потребують поліпшення житлових умов, і надання їм
жилих приміщень в Українській РСР**

Із змінами і доповненнями, внесеними
постановами Ради Міністрів Української РСР і
Української республіканської ради професійних спілок
від 3 липня 1986 року N 241,
від 28 січня 1988 року N 24,
постановою Ради Міністрів Української РСР і
Ради Федерації незалежних профспілок України
від 25 березня 1991 року N 69,
постановою Кабінету Міністрів Української РСР
від 14 червня 1991 року N 41,
постановою Кабінету Міністрів України і
Ради Федерації незалежних профспілок України
від 6 червня 1992 року N 114,
постановами Кабінету Міністрів України
від 11 жовтня 1993 року N 848,
від 8 липня 1994 року N 467,
від 9 листопада 1995 року N 897,
від 11 березня 2011 року N 238,
від 6 квітня 2011 року N 365,
від 25 грудня 2013 року N 955

Рада Міністрів Української РСР і Українська республіканська рада професійних спілок **ПОСТАНОВЛЯЮТЬ:**

1. Відповідно до [статті 60 Житлового кодексу Української РСР](#) затвердити Правила обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, і надання їм жилих приміщень в Українській РСР, що додаються, та ввести їх у дію з 1 січня 1985 року.
2. Установити, що громадяни, правомірно взяті на облік потребуючих поліпшення житлових умов до 1 січня 1985 р., не втрачають права на одержання

жилого приміщення, якщо в новому законодавстві інакше регулюється взяття громадян на облік у таких випадках.

3. Зобов'язати виконавчі комітети місцевих Рад народних депутатів, профспілкові органи, міністерства, державні комітети і відомства УРСР, а також підприємства, установи, організації незалежно від їх підпорядкованості суворо додержуватися Правил обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, і надання їм жилих приміщень в Українській РСР.

4. Зобов'язати виконавчі комітети обласних, Київської і Севастопольської міських Рад народних депутатів і ради профспілок у місячний строк прийняти рішення з питань, передбачених підпунктом 1 пункту 13, абзацами першим пункту 15 і останнім пункту 53 Правил обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, і надання їм жилих приміщень в Українській РСР, а також забезпечити своєчасне прийняття рішень виконавчими комітетами нижчестоящих Рад, підприємствами, установами, організаціями з питань, передбачених абзацом третім пункту 9, пунктом 14 і підпунктом 9 пункту 44 Правил.

5. Виконавчим комітетам обласних, Київської і Севастопольської міських Рад народних депутатів, радам профспілок, міністерствам, державним комітетам, відомствам УРСР і республіканським комітетам профспілок довести до відома підприємств, установ, організацій і населення Правила обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, і надання їм жилих приміщень в Українській РСР та провести необхідну роз'яснювальну роботу по застосуванню зазначених Правил.

6. Виконавчим комітетам обласних, Київської і Севастопольської міських Рад народних депутатів забезпечити виготовлення бланків ордерів на жилі приміщення і постачання їх виконавчим комітетам нижчестоящих Рад, а також контроль за зберіганням і використанням цих бланків.

7. Визнати такими, що втратили чинність з 1 січня 1985 р., рішення Уряду Української РСР згідно з переліком, що додається.

**Голова
Ради Міністрів
Української РСР**

О. ЛЯШКО

**Голова
Української республіканської
ради професійних спілок**

В. СОЛОГУБ

ЗАТВЕРДЖЕНІ
постановою Ради Міністрів УРСР і
Укрпрофради
від 11 грудня 1984 р. N 470

ПРАВИЛА
обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, і надання їм
жилих приміщень в Українській РСР

I. Загальні положення

1. Ці правила регулюють облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов*, і надання їм у безстрокове користування жилих приміщень у будинках державного і громадського житлового фонду, призначених для постійного проживання.

---

* Надалі іменується "квартирний облік".

2. Жилі приміщення надаються громадянам, які потребують поліпшення житлових умов, постійно проживають у даному населеному пункті (якщо інше не встановлено законодавством Союзу РСР і Української РСР), як правило, у вигляді окремої квартири на сім'ю.

3. Квартирний облік, установа черговості на одержання жилої площі, а також її розподіл здійснюються під громадським контролем і з додержанням гласності.

Рішення виконавчого комітету місцевої Ради народних депутатів з питань квартирної обліку і надання жилих приміщень приймаються за участю громадської комісії з житлових питань, створюваної при виконавчому комітеті у складі голови або заступника голови виконавчого комітету (голова комісії), представника профспілкового органу (заступник голови комісії), депутатів Ради, представників громадських організацій, трудових колективів. Склад комісії затверджується виконавчим комітетом місцевої Ради. З питань, що розглядаються, комісія підготує пропозиції і вносить їх на розгляд виконавчого комітету місцевої Ради.

На підприємствах, в установах, організаціях пропозиції з питань квартирної обліку і надання жилих приміщень підготовляються комісією по житлово-побутовій роботі профспілкового комітету і вносяться нею на спільний розгляд адміністрації підприємства, установи, організації чи органу кооперативної або іншої громадської організації та відповідного профспілкового комітету.

(абзац третій пункту 3 із змінами, внесеними згідно з постановою Ради Міністрів Української РСР і Української республіканської ради професійних спілок від 28.01.88 р. N 24)

4. Громадяни самостійно здійснюють право на одержання жилого приміщення в будинках державного і громадського житлового фонду з настанням повноліття, тобто після досягнення вісімнадцятирічного віку, а такі, що одружилися або влаштувалися на роботу в передбачених законом випадках до досягнення вісімнадцятирічного віку, - відповідно з часу одруження або влаштування на роботу. Інші неповнолітні (віком від п'ятнадцяти до вісімнадцяти років) здійснюють право на одержання жилого приміщення за згодою батьків або піклувальників.

5. Потребуючі поліпшення житлових умов члени житлово-будівельних кооперативів, громадяни, які мають жилий будинок (частину будинку), квартиру у приватній власності, та інші громадяни, що проживають у цих будинках (частинах будинків), квартирах, забезпечуються жилими приміщеннями на загальних підставах.

(пункт 5 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.93 р. N 848)

6. Рішення виконавчого комітету місцевої Ради народних депутатів з питань квартирної обліку і надання жилих приміщень можуть бути оскаржені до виконавчого комітету вищестоящої Ради.

Скарги на спільні рішення адміністрації підприємства, установи, організації чи органу кооперативної або іншої громадської організації і профспілкового комітету із зазначених питань розглядаються виконавчим комітетом відповідної Ради народних депутатів. Спори з цих питань між адміністрацією (органом громадської організації) і профспілковим комітетом розглядаються їх вищестоящими органами.

7. Голови виконавчих комітетів місцевих Рад народних депутатів, керівники підприємств, установ, організацій та голови профспілкових комітетів несуть персональну відповідальність за стан квартирної обліку і правильність надання жилих приміщень.

Особи, винні у порушенні порядку взяття громадян на квартирний облік, зняття з обліку і надання громадянам жилих приміщень, несуть кримінальну, адміністративну або іншу відповідальність згідно з законодавством Союзу РСР і Української РСР.

II. Квартирний облік

8. Квартирний облік здійснюється, як правило, за місцем проживання громадян у виконавчому комітеті районної, міської, районної в місті, селищної, сільської Ради народних депутатів.

Облік громадян, які працюють на підприємствах, в установах, організаціях, що мають житловий фонд і ведуть житлове будівництво або беруть пайову участь у житловому будівництві, здійснюється за місцем роботи, а за їх бажанням - також і в виконавчому комітеті Ради народних депутатів за місцем проживання.

Відповідно до Основ житлового законодавства Союзу РСР і союзних республік у випадках і в порядку, встановлюваних Радою Міністрів СРСР, цими Правилами та іншими актами Ради Міністрів УРСР, громадяни можуть бути взяті на облік і не за місцем їх проживання.

9. Квартирний облік ведеться в цілому по підприємству, установі, організації. У виробничих, науково-виробничих та інших об'єднаннях облік може здійснюватися по структурних одиницях.

(абзац перший пункту 9 у редакції постанови Ради Міністрів Української РСР і Української республіканської ради професійних спілок від 28.01.88 р. N 24)

З дозволу підприємств, організацій їх цехи та інші підрозділи, розташовані в іншому населеному пункті, можуть самостійно здійснювати облік своїх працівників і надавати їм жилі приміщення в порядку, передбаченому цими Правилами.

(абзац другий пункту 9 із змінами, внесеними згідно з постановою Ради Міністрів Української РСР і Української республіканської ради професійних спілок від 28.01.88 р. N 24)

Перелік підприємств, установ, організацій, а також їх відповідних частин (підрозділів), що здійснюють облік, затверджується спільним рішенням виконавчого комітету місцевої Ради і ради профспілок. Цей перелік уточнюється в міру необхідності.

У випадках, передбачених пунктом 41 цих Правил, підприємства, установи, організації, які не здійснюють квартирний облік, ведуть контрольні списки своїх працівників, що перебувають на обліку в виконавчому комітеті місцевої Ради даного населеного пункту (додаток N 1).

10. Громадяни, які залишили роботу на підприємствах, в установах, організаціях, що здійснюють квартирний облік, у зв'язку з виходом на пенсію, беруться на облік нарівні з робітниками і службовцями даного підприємства, установи, організації.

У такому ж порядку беруться на облік працівники медичних, культурно-освітніх, торговельних та інших установ і організацій, які безпосередньо обслуговують трудовий колектив підприємства, установи, організації, а у випадках, передбачених законодавством Союзу РСР і Української РСР, й інші особи.

11. Кожна сім'я може перебувати на квартирному обліку за місцем роботи одного з членів сім'ї (за їх вибором) та у виконавчому комітеті Ради народних депутатів за місцем проживання.

12. У виконавчих комітетах місцевих Рад народних депутатів ведення квартирної обліку покладається на відділи по обліку і розподілу жилої площі, а там, де таких відділів нема, - на службових осіб, призначених рішенням виконавчого комітету. На підприємствах, в установах, організаціях облік ведеться житлово-побутовими (житлово-комунальними) відділами, а в разі їх відсутності - працівниками, призначеними адміністрацією підприємства, установи, організації чи органом кооперативної або іншої громадської організації за погодженням з профспілковим комітетом.

13. На квартирний облік беруться громадяни, які потребують поліпшення житлових умов.

Потребуючими поліпшення житлових умов визнаються громадяни:

1) забезпечені жилою площею нижче за рівень, що визначається виконавчими комітетами обласних, Київської і Севастопольської міських Рад народних депутатів разом з радами профспілок. Цей рівень періодично переглядається вказаними органами;

2) які проживають у приміщенні, що не відповідає встановленим санітарним і технічним вимогам. Перелік випадків, коли жилі будинки (жилі приміщення) вважаються такими, що не відповідають санітарним і технічним вимогам, визначається Міністерством житлово-комунального господарства УРСР, Міністерством охорони здоров'я УРСР і Держбудом УРСР;

3) які хворіють на тяжкі форми деяких хронічних захворювань, у зв'язку з чим не можуть проживати в комунальній квартирі або в одній кімнаті з членами своєї сім'ї. Перелік зазначених захворювань затверджується Міністерством охорони здоров'я УРСР за погодженням з Українською республіканською радою професійних спілок. Порядок видачі медичних висновків зазначеним хворим встановлюється Міністерством охорони здоров'я УРСР;

4) які проживають за договором піднайму жилого приміщення в будинках державного або громадського житлового фонду чи за договором найму жилого приміщення в будинках житлово-будівельних кооперативів;

5) які проживають не менше 5 років за договором найму (оренди) в будинках (квартирах), що належать громадянам на праві приватної власності;

(підпункт 5 пункту 13 у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 11.10.93 р. N 848)

6) які проживають у гуртожитках;

7) які проживають в одній кімнаті по дві і більше сім'ї, незалежно від родинних відносин, або особи різної статі, старші за 9 років, крім подружжя (в тому числі якщо займане ними жила приміщення складається більш як з однієї кімнати).

(підпункт 7 пункту 13 у редакції постанови Ради Міністрів Української РСР і Ради Федерації незалежних профспілок України від 25.03.91 р. N 69)

14. Тими, що потребують поліпшення житлових умов визнаються також громадяни, які проживають у комунальних чи невідповідних стосовно умов даного населеного пункту квартирах: особи, які належать до інвалідів війни; особи, на яких поширюється чинність [Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"](#) (стаття 10); Герої Радянського Союзу, Герої Соціалістичної Праці, особи, нагороджені орденами Слави, Трудової Слави, "За службу Батьківщині у Збройних Силах СРСР" усіх трьох ступенів; учасники бойових дій та учасники війни; працівники, які тривалий час сумлінно пропрацювали на одному підприємстві, в установі, організації.

(абзац перший пункту 14 у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 08.07.94 р. N 467)

Тривалість часу сумлінної роботи на одному підприємстві, в установі, організації встановлюється: для взяття на облік за місцем роботи - трудовим колективом підприємства, установи, організації, а за місцем проживання - виконавчим комітетом Ради народних депутатів даного населеного пункту разом з радою профспілки, але не може бути менше 15 років.

До цього періоду включається також:

1) час, коли працівник підприємства, установи, організації перебував на строковій військовій чи альтернативній (невійськовій) службі або на виборній посаді за умови повернення після звільнення з військової служби чи закінчення повноважень по виборній посаді на місце попередньої роботи;

(підпункт 1 пункту 14 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.93 р. N 848)

2) час роботи на іншому підприємстві, в установі, організації в разі їх реорганізації, а також переведення працівника за розпорядженням вищестоящих органів або за рішенням відповідних партійних, радянських, профспілкових та

інших органів на роботу на новостворене підприємство, в організацію, розташовані у тому ж населеному пункті.

За рішенням трудових колективів підприємств і організацій у колективних договорах можуть передбачатися для робітників та службовців, які мають право на першочергове одержання жилих приміщень, а також новаторів і передовиків виробництва, що добилися високих показників у праці й беруть активну участь у громадському житті, пільгові підстави визнання їх потребуючими поліпшення житлових умов при забезпеченні жилою площею за місцем роботи.

(пункт 14 доповнено абзацом згідно з постановою Ради Міністрів Української РСР і Української республіканської ради професійних спілок від 03.07.86 р. N 241)

15. На квартирний облік беруться потребуючі поліпшення житлових умов громадяни, які постійно проживають, а також прописані у даному населеному пункті. Виконавчі комітети обласних, Київської і Севастопольської міських Рад народних депутатів разом з радами профспілок можуть установлювати тривалість часу постійного проживання громадян у даному населеному пункті, необхідну для взяття на квартирний облік. При визначенні потреби громадян у поліпшенні житлових умов беруться до розрахунку члени їх сімей, які прожили і прописані у відповідному населеному пункті не менше встановленого строку (крім подружжя, неповнолітніх дітей і непрацездатних батьків).

(абзац перший пункту 15 із змінами, внесеними згідно з постановою Ради Міністрів Української РСР і Української республіканської ради професійних спілок від 28.01.88 р. N 24)

Громадяни, які користуються правом першочергового одержання жилих приміщень, беруться на квартирний облік при наявності передбачених Правилами підстав, незалежно від тривалості проживання у даному населеному пункті.

Умова про прописку, передбачена в абзаці першому цього пункту, не поширюється на громадян, тимчасово відсутніх у даному населеному пункті, якщо за ними за законом зберігається жиле приміщення.

Працівники, зв'язані за родом занять з постійним пересуванням, беруться на квартирний облік у тому населеному пункті, в якому вони прописані в установленому порядку.

Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, які досягли 16 років, а також особи з їх числа беруться відповідними органами місцевого самоврядування на облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов, за місцем їх походження або проживання до влаштування в сім'ї громадян, заклади для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

(пункт 15 доповнено абзацом згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 06.04.2011 р. N 365)

16. З дозволу виконавчого комітету обласної Ради народних депутатів і ради профспілок підприємства, установи, організації можуть брати на квартирний облік своїх працівників, які проживають не в тому населеному пункті, в якому розташоване відповідне підприємство, установа, організація (в межах одного району), а великі будови й підприємства, що будуються, розташовані в малих населених пунктах, - своїх працівників, які проживають в інших населених пунктах області.

Виконавчий комітет міської Ради народних депутатів вправі дозволити підприємству, установі, організації брати на квартирний облік громадян, які проживають у приміській зоні та пропрацювали на даному підприємстві, в установі, організації не менше 10 років.

Громадяни, які працюють у приміській зоні, а проживають у місті, беруться на квартирний облік за місцем роботи нарівні з іншими працівниками відповідного підприємства, установи, організації.

У випадках, зазначених у цьому пункті, потреба громадян у поліпшенні житлових умов визначається за місцем їх проживання.

17. Громадяни, які штучно погіршили житлові умови шляхом обміну займаного жилого приміщення, його псування або руйнування, відчуження придатного і достатнього за розміром для проживання жилого будинку (частини будинку) квартири, а також громадяни, у яких потреба в поліпшенні житлових умов виникла внаслідок вилучення жилого приміщення, використовуваного для одержання нетрудових доходів ([стаття 96 Житлового кодексу УРСР](#)), не беруться на квартирний облік протягом п'яти років з моменту погіршення житлових умов.

(абзац перший пункту 17 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.93 р. N 848)

Не беруться на квартирний облік працездатні особи, які не займаються суспільно корисною працею.

18. Заява про взяття на квартирний облік подається відповідно до виконавчого комітету Ради народних депутатів за місцем проживання громадян та адміністрації підприємства, установи, організації чи органу кооперативної або іншої громадської організації за місцем їх роботи. Заява підписується членами сім'ї, які разом проживають, мають самостійне право на одержання жилого приміщення і бажають разом стати на облік.

До заяви додаються:

довідка з місця проживання про склад сім'ї та прописку (додаток N 2), видана організацією, яка здійснює експлуатацію жилого будинку, або громадянином, який має у приватній власності жилий будинок (частину будинку), квартиру;

(абзац третій пункту 18 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.93 р. N 848)

довідки про те, чи перебувають члени сім'ї на квартирному обліку за місцем роботи (у виконавчому комітеті місцевої Ради).

У необхідних випадках до заяви додаються також медичний висновок, довідка (виписка з рішення виконавчого комітету місцевої Ради) про невідповідність жилого приміщення встановленим санітарним і технічним вимогам, копія договору піднайму жилого приміщення в будинку державного або громадського житлового фонду чи договору найму жилого приміщення в будинку житлово-будівельного кооперативу або в будинку (частині будинку), квартирі, що належить громадянину на праві приватної власності.

(абзац п'ятий пункту 18 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.93 р. N 848)

Громадяни, які беруться на облік на пільгових підставах або користуються правом першочергового одержання жилих приміщень, вказують про це у заяві і подають відповідні документи.

Інші документи при необхідності запитуються виконавчим комітетом місцевої Ради або адміністрацією підприємства, установи, організації.

Подана заява реєструється у книзі реєстрації заяв про взяття на квартирний облік (додаток N 3). Книга повинна бути пронумерована, прошнурована, підписана секретарем виконавчого комітету місцевої Ради і скріплена печаткою виконавчого комітету.

(абзац восьмий пункту 18 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 25.12.2013 р. N 955)

19. Попередній розгляд заяв про взяття на квартирний облік у виконавчому комітеті місцевої Ради народних депутатів провадиться громадською комісією з житлових питань при виконавчому комітеті, а на підприємстві, в установі, організації - комісією по житлово-побутовій роботі профспілкового комітету.

(абзац перший пункту 19 із змінами, внесеними згідно з постановою Ради Міністрів Української РСР і Української республіканської ради професійних спілок
від 28.01.88 р. N 24)

Вказані комісії перевіряють житлові умови громадян і про результати перевірки складають акт.

Заяви і матеріали перевірки житлових умов громадян розглядаються на засіданні відповідної комісії, яка вносить свої пропозиції виконавчому комітетові місцевої Ради або адміністрації підприємства, установи, організації чи органу кооперативної або іншої громадської організації і профспілковому комітетові. На засідання комісії при необхідності запрошується заявник.

20. Громадяни беруться на квартирний облік:

за місцем проживання - рішенням виконавчого комітету районної, міської, районної у місті, селищної, сільської Ради народних депутатів;

за місцем роботи - спільним рішенням адміністрації підприємства, установи, організації чи органу кооперативної або іншої громадської організації і відповідного профспілкового комітету. При цьому беруться до уваги рекомендації трудового колективу.

Рішення щодо взяття на квартирний облік повинно бути винесене у місячний строк з дня подання громадянином необхідних документів.

Якщо на розгляд виконавчого комітету місцевої Ради або адміністрації підприємства, установи, організації чи органу кооперативної або іншої громадської організації і профспілкового комітету буде внесено пропозицію про відмову у взятті на облік, на засідання вказаних органів запрошується заявник.

21. У рішенні виконавчого комітету місцевої Ради народних депутатів або у спільному рішенні адміністрації підприємства, установи, організації чи органу кооперативної або іншої громадської організації і профспілкового комітету, які розглядали заяви громадян, вказуються дата взяття на облік, склад сім'ї, підстава для взяття на облік, вид черговості надання жилих приміщень (загальна черга, в першу чергу), а при відмові у взятті на облік - підстава відмови.

Рішення про взяття громадян на квартирний облік за місцем роботи затверджується виконавчим комітетом місцевої Ради народних депутатів, на території якої знаходиться відповідне підприємство, установа, організація.

Про прийняте рішення виконавчий комітет місцевої Ради, адміністрація підприємства, установи, організації направляють заявникові письмову відповідь з повідомленням відповідно дати взяття на облік, виду і номера черги або підстави відмови у задоволенні заяви.

22. Громадяни вважаються взятими на квартирний облік: у виконавчому комітеті місцевої Ради народних депутатів - з дня винесення рішення виконавчого комітету, за місцем роботи - з дня винесення спільного рішення адміністрації підприємства, установи, організації чи органу кооперативної або іншої громадської організації і відповідного профспілкового комітету, затвердженого виконавчим комітетом місцевої Ради.

При одночасному розгляді заяв кількох осіб їх черговість на одержання жилих приміщень визначається за датою подання ними заяви з необхідними документами. Якщо в один день подали заяви кілька осіб, їх черговість на одержання жилих приміщень визначається при прийнятті рішення з урахуванням житлових умов, стану здоров'я, трудової та громадської діяльності.

23. Громадяни, взяті на квартирний облік, вносяться до книги обліку осіб, які перебувають у черзі на одержання жилих приміщень (додаток N 4). Книга повинна бути пронумерована, прошнурована, підписана секретарем виконавчого комітету місцевої Ради народних депутатів і скріплена печаткою виконавчого комітету.

(абзац перший пункту 23 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 25.12.2013 р. N 955)

З числа вказаних громадян складаються списки осіб, які користуються правом першочергового одержання жилих приміщень (додаток N 5).

Списки громадян, взятих на квартирний облік, та окремі списки осіб, які користуються правом першочергового одержання жилих приміщень, вивіщуються для загального відома.

24. На кожного громадянина (сім'ю), взятого на квартирний облік, заводиться облікова справа, у якій містяться необхідні документи. Обліковій справі дається номер, відповідний номеру у книзі обліку осіб, які перебувають у черзі на одержання жилого приміщення.

Абзац другий пункту 24 виключено

(згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 25.12.2013 р. N 955)

Облікові справи зберігаються за місцем квартирної обліку громадян, а після надання їм жилих приміщень - у виконавчому комітеті місцевої Ради народних депутатів, який видав ордер на вселення.

Облікові справи зберігаються протягом 5 років після одержання громадянами жилих приміщень (зняття їх з квартирної обліку). Після закінчення вказаного строку справи знищуються в установленому порядку.

25. Виконавчі комітети місцевих Рад народних депутатів, підприємства, установи, організації щороку в період з 1 жовтня по 31 грудня проводять перереєстрацію громадян, які перебувають на квартирному обліку, в ході якої перевіряються їх облікові дані. Виявлені зміни вносяться в облікові справи громадян і книгу обліку осіб, які перебувають у черзі на одержання жилих приміщень. Зміни з питань, що належать до компетенції виконавчого комітету місцевої Ради народних депутатів, адміністрації підприємства, установи,

організації (органу громадської організації) і профспілкового комітету, проводяться після прийняття рішень цими органами. Про внесені зміни заінтересованим особам направляється письмове повідомлення.

25¹. Інформація про громадян, взятих на квартирний облік, та зміни до неї в установленому законодавством порядку вносяться до Єдиного державного реєстру громадян, які потребують поліпшення житлових умов.

(Правила доповнено пунктом 25¹ згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2011 р. N 238)

26. Громадяни перебувають на квартирному обліку до одержання жилого приміщення, за винятком випадків, передбачених у цьому пункті.

Громадяни знімаються з квартирного обліку у випадках:

- 1) поліпшення житлових умов, внаслідок якого відпали підстави для надання іншого жилого приміщення;
- 2) виїзду на постійне місце проживання до іншого населеного пункту;
- 3) припинення трудових відносин з підприємством, установою, організацією особи, яка перебуває на обліку за місцем роботи, крім випадків, передбачених законодавством Союзу РСР, [Житловим кодексом УРСР](#), пунктом 29 цих Правил та іншими актами законодавства Української РСР;
- 4) засудження до позбавлення волі на строк понад шість місяців, заслання або вислання;
- 5) подання відомостей, що не відповідають дійсності, які стали підставою для взяття на облік, або неправомірних дій службових осіб при вирішенні питання про взяття на облік.

27. Громадяни виключаються із списків осіб, які користуються правом першочергового одержання жилих приміщень, якщо вони були необгрунтовано включені до цих списків або втратили вказане право.

28. Зняття з квартирного обліку та виключення із списків осіб, які користуються правом першочергового одержання жилих приміщень, провадиться органами, які винесли або затвердили рішення про взяття громадянина на облік (включення до вказаного списку).

При розгляді цих питань на засідання відповідних органів запрошуються заінтересовані особи.

Про зняття з обліку (виключення із списку) громадяни у 15-денний строк повідомляються у письмовій формі з указанням підстав зняття з обліку (виключення із списку).

29. Право громадянина перебувати на квартирному обліку за місцем попередньої роботи зберігається у випадках:

1) виходу на пенсію;

2) призову на строкову військову службу або направлення на альтернативну (невійськову) службу, а також призову офіцерів із запасу на військову службу на строк до трьох років;

(підпункт 2 пункту 29 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.93 р. N 848)

3) направлення підприємством, організацією на навчання;

4) якщо на тому ж підприємстві, в установі, організації працює член його сім'ї, який перебуває разом з ним на обліку. Час перебування даної сім'ї на обліку зберігається у межах часу роботи на даному підприємстві, в установі, організації цього члена сім'ї;

(підпункт 4 пункту 29 із змінами, внесеними згідно з постановою Ради Міністрів Української РСР і Української республіканської ради професійних спілок від 03.07.86 р. N 241)

5) в інших випадках, установлених законодавством Союзу РСР і Української РСР.

У разі смерті громадянина, який перебував на квартирному обліку, за членами його сім'ї зберігається право дальшого перебування на обліку. Таке ж право зберігається за членами сім'ї громадянина, який перебував на обліку у виконавчому комітеті місцевої Ради народних депутатів і був знятий з обліку з підстав, зазначених у підпунктах 2 і 4 пункту 26 цих Правил.

Не знімаються з обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, народні депутати України, що перейшли на постійну роботу у Верховну Раду України, і члени їх сімей за місцем попередньої роботи чи постійного проживання.

(пункт 29 доповнено абзацом згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 09.11.95 р. N 897)

30. При розірванні шлюбу між особами, які працюють на одному підприємстві, в установі, організації і перебувають на квартирному обліку за місцем роботи, облікова справа відповідно розділяється та за колишнім подружжям заявника зберігається право перебування на обліку за місцем роботи. Якщо колишнє подружжя заявника не працює на тому ж підприємстві, в установі, організації, воно переводиться на облік за місцем своєї роботи, а якщо там не ведеться

облік, - до виконавчого комітету Ради народних депутатів за місцем проживання.

(абзац перший пункту 30 із змінами, внесеними згідно з постановою Ради Міністрів Української РСР і Української республіканської ради професійних спілок від 03.07.86 р. N 241)

При припиненні трудових відносин з підприємством, установою, організацією громадянина, який перебував на квартирному обліку за місцем роботи, і тимчасовому виїзді на роботу в іншу місцевість (якщо за тим, хто виїхав, за законом зберігається жила приміщення), він переводиться на облік до виконавчого комітету Ради народних депутатів за місцем проживання.

У зазначених випадках за громадянами зберігається попередній час перебування на квартирному обліку та у списках осіб, які користуються правом першочергового одержання жилих приміщень, у межах, відповідно, часу їх роботи на даному підприємстві, в установі, організації або часу проживання у даному населеному пункті.

31. Облікові справи громадян передаються до виконавчого комітету відповідної Ради народних депутатів із збереженням попереднього часу перебування на квартирному обліку та у списках осіб, які користуються правом першочергового одержання жилих приміщень, у випадках:

- 1) ліквідації обліку за місцем роботи;
- 2) переїзду з одного району міста до іншого.

32. Громадяни, які перебували на квартирному обліку за місцем роботи і перейшли на інше підприємство, в установу, організацію у тому ж населеному пункті (крім зазначених в абзаці другому пункту 16 Правил), беруться на облік за новим місцем роботи, а якщо там не ведеться облік, то у виконавчому комітеті Ради народних депутатів за місцем проживання, із збереженням попереднього часу перебування на обліку та у списках осіб, які користуються правом першочергового одержання жилих приміщень, у випадках:

- 1) переведення на інше підприємство, в установу, організацію за розпорядженням вищестоящих органів або за рішенням відповідних партійних, радянських, профспілкових та інших органів чи переходу на виборну посаду;
- 2) звільнення у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи, організації, скороченням чисельності або штату працівників;
- 3) звільнення у зв'язку зі станом здоров'я, що перешкоджає продовженню даної роботи;

4) звільнення у зв'язку з неявкою на роботу внаслідок тривалої тимчасової непрацездатності.

Зазначені правила застосовуються також у випадках, коли громадяни працювали на підприємствах, в установах, організаціях, які не ведуть квартирний облік, і перебували на обліку у виконавчому комітеті місцевої Ради народних депутатів, а потім перейшли на роботу на розташовані в тому ж населеному пункті підприємства, в установи, організації, які ведуть квартирний облік, за підставами, зазначеними в абзаці першому цього пункту, і висловили бажання перейти на облік за місцем роботи. Ці громадяни можуть бути знову взяті на облік у виконавчому комітеті місцевої Ради у загальному порядку.

33. Контроль за станом квартирної обліку на підприємствах, в установах, організаціях здійснюється виконавчими комітетами місцевих Рад народних депутатів і відповідними органами професійних спілок.

III. Розподіл та надання жилих приміщень

34. Виконавчі комітети обласних і міських Рад народних депутатів, які є замовниками по житловому будівництву, щороку, після затвердження державного плану економічного і соціального розвитку Української РСР, складають і затверджують плани розподілу жилої площі, яка підлягає введенню в експлуатацію в поточному році.

У планах розподілу передбачається виділення жилої площі для підприємств, установ і організацій міністерств, державних комітетів і відомств, які передали виконавчому комітетові місцевої Ради кошти у порядку пайової участі в житловому будівництві, а також для виконавчих комітетів місцевих Рад, які ведуть квартирний облік.

Жила площа в будинках, споруджених із залученням у порядку пайової участі коштів підприємств, установ та організацій, розподіляється для заселення між учасниками будівництва пропорційно до переданих ними коштів.

Виконавчі комітети місцевих Рад народних депутатів не пізніше квітня поточного року письмово повідомляють відповідні підприємства, установи, організації про розмір виділюваної жилої площі.

35. Міністерства, державні комітети і відомства УРСР, організації їх системи, а також організації системи міністерств, державних комітетів і відомств СРСР, які здійснюють житлове будівництво або беруть пайову участь у житловому будівництві, разом з відповідними галузевими комітетами професійних спілок складають плани розподілу жилої площі, яка підлягає введенню в експлуатацію, між підвідомчими підприємствами, установами й організаціями, що ведуть квартирний облік (або контрольні списки своїх працівників, які перебувають на обліку у виконавчому комітеті Ради народних депутатів за місцем проживання).

36. Виконавчі комітети місцевих Рад народних депутатів, підприємства, установи, організації щороку визначають кількість новозбудованої і вивільнюваної жилої площі для надання жилих приміщень громадянам поза чергою, у першу чергу і в порядку загальної черги. Відповідно до чинного законодавства на підприємствах, в організаціях кількість жилої площі, що виділяється для цих цілей, за рішенням трудових колективів може передбачатися у колективних договорах.

(абзац перший пункту 36 із змінами, внесеними згідно з постановою Ради Міністрів Української РСР і Української республіканської ради професійних спілок від 03.07.86 р. N 241)

Абзац другий пункту 36 втратив чинність

(згідно з постановою Ради Міністрів Української РСР і Української республіканської ради професійних спілок від 28.01.88 р. N 24)

37. Жилі приміщення надаються тільки громадянам, які перебувають на квартирному обліку, крім випадків, передбачених законодавством Союзу РСР, [Житловим кодексом УРСР](#), цими Правилами та іншими актами законодавства Української РСР, а також випадків надання жилих приміщень за рішенням Ради Міністрів СРСР і Ради Міністрів УРСР.

Жилі приміщення громадянам надаються за місцем перебування їх на квартирному обліку, за винятком випадків надання жилих приміщень підприємствами, установами, організаціями, що не ведуть квартирний облік, своїм працівникам, які перебувають на обліку в виконавчому комітеті Ради народних депутатів за місцем проживання.

38. Громадянам, які перебувають на квартирному обліку, жилі приміщення надаються в порядку черговості.

Порядок визначення черговості надання громадянам жилих приміщень встановлюється законодавством Союзу РСР, [Житловим кодексом УРСР](#), цими Правилами та іншими актами законодавства Української РСР.

Черговість надання жилих приміщень визначається за часом взяття на облік (включення до списків осіб, які користуються правом першочергового одержання жилих приміщень).

39. Громадянам, які перебувають на квартирному обліку, жилі приміщення надаються в порядку загальної черги, крім осіб, що мають право першочергового одержання жилих приміщень, осіб, які користуються перевагою у строках одержання жилих приміщень, а також випадків, передбачених абзацом другим цього пункту.

Адміністрації та профспілковому комітету підприємства, установи, організації за згодою ради трудового колективу дозволяється позачергово виділяти житло окремим висококваліфікованим спеціалістам та іншим працівникам з урахуванням їх трудового внеску.

(абзац другий пункту 39 у редакції постанови Ради Міністрів Української РСР і Української республіканської ради професійних спілок від 28.01.88 р. N 24)

40. Підприємства, установи, організації, що здійснюють будівництво жилих будинків в інших населених пунктах (крім великих міст), надають жилі приміщення своїм працівникам незалежно від місця їх проживання.

41. Громадянам, які працюють на підприємствах, в установах, організаціях, що не ведуть квартирний облік, і перебувають на обліку у виконавчому комітеті місцевої Ради народних депутатів, у тих випадках, коли вони забезпечуються жилими приміщеннями вказаними підприємствами, установами, організаціями, жилі приміщення надаються згідно з контрольним списком, який ведеться за місцем їх роботи, у порядку черговості. При цьому черговість громадян, які змінили місце роботи у випадках, не передбачених у пункті 32 цих Правил, визначається за часом влаштування на роботу на дане підприємство, в установу, організацію.

42. Громадянам, які перебувають на квартирному обліку на підприємстві, в установі, організації та у виконавчому комітеті місцевої Ради народних депутатів, жилі приміщення надаються там, де раніше настала черговість на їх одержання. Органи, що надали жилі приміщення, повідомляють про це за іншим місцем перебування громадян на обліку.

43. Громадянинові, який перебуває на квартирному обліку за місцем роботи, черговість на одержання жилого приміщення може бути перенесено на рік, якщо протягом попереднього року за систематичне порушення трудової дисципліни, пияцтво, хуліганство, розкрадання державного або громадського майна до нього застосовувалися заходи дисциплінарного чи громадського впливу, або заходи адміністративного стягнення чи кримінального покарання, за винятком випадку, передбаченого підпунктом 4 пункту 26 цих Правил.

Перенесення черговості на одержання жилого приміщення на рік може бути застосоване також до громадянина, який безпідставно відмовився від наданого жилого приміщення, що відповідає встановленим вимогам і розміру.

Черговість може бути перенесено і в інших випадках, передбачених законодавством Союзу РСР і Української РСР.

Рішення про перенесення черговості приймається органами, які винесли рішення про взяття громадянина на квартирний облік.

Про перенесення черговості громадяни повідомляються в письмовій формі у 15-денний строк із зазначенням підстав прийнятого рішення.

44. У першу чергу жилі приміщення надаються тим, що перебувають на квартирному обліку:

1) підпункт 1 пункту 44 виключено

(згідно з постановою Кабінету
Міністрів України від 08.07.94 р. N 467)

2) Героям Радянського Союзу, Героям Соціалістичної Праці, а також особам, нагородженим орденами Слави, Трудової Слави, "За службу Батьківщині у Збройних Силах СРСР" усіх трьох ступенів;

3) особам, які хворіють на тяжкі форми деяких хронічних захворювань, перелічених у списку захворювань, затвердженому Міністерством охорони здоров'я СРСР за погодженням з Державним комітетом СРСР по праці і соціальних питаннях та ВЦРПС;

3-1) особам, зараженим вірусом імунодефіциту людини внаслідок виконання медичних маніпуляцій;

(пункт 44 доповнено підпунктом 3-1 згідно з постановою Кабінету
Міністрів України і Ради Федерації незалежних профспілок України
від 06.03.92 р. N 114)

3-2) медичним працівникам, зараженим вірусом імунодефіциту людини внаслідок виконання службових обов'язків;

(пункт 44 доповнено підпунктом 3-2 згідно з постановою Кабінету
Міністрів України і Ради Федерації незалежних профспілок України
від 06.03.92 р. N 114)

4) учасникам бойових дій та учасникам війни. Учасники бойових дій, які дістали поранення, контузію або каліцтво під час участі в бойових діях чи виконання обов'язків військової служби, забезпечуються жилою площею протягом двох років з дня взяття на квартирний облік;

(підпункт 4 пункту 44 у редакції постанови
Кабінету Міністрів України від 08.07.94 р. N 467)

5) інвалідам праці I і II груп та інвалідам I і II груп з числа військовослужбовців;

6) особам, які стали інвалідами I і II груп у зв'язку з виконанням державних або громадських обов'язків, виконанням обов'язку громадянина СРСР по рятуванню життя людини, по охороні соціалістичної власності і правопорядку;

7) сім'ям осіб, які загинули при виконанні державних або громадських обов'язків, виконанні обов'язку громадянина СРСР по рятуванню життя людини, по охороні соціалістичної власності і правопорядку;

8) сім'ям осіб, які загинули на виробництві внаслідок нещасного випадку.

До членів сімей осіб, вказаних у підпунктах 7 і 8 цього пункту, належать ті, хто перебував разом з ними на квартирному обліку. Якщо ці особи на обліку не перебували, членами їх сімей визнаються ті, хто проживав разом з ними на день загибелі: подружжя, що вдруге не одружилось; діти, які не мають своєї сім'ї, або хоч і мають свою сім'ю, але стали інвалідами до досягнення повноліття; батьки; утриманці загиблого, яким призначена пенсія у зв'язку з втратою годувальника;

9) робітникам і службовцям, які тривалий час сумлінно пропрацювали у сфері виробництва. Тривалість часу сумлінної роботи на даному підприємстві, в організації, що дає право на одержання жилих приміщень у першу чергу, встановлюється (залежно від місця перебування на квартирному обліку) трудовим колективом підприємства, організації або спільним рішенням виконавчого комітету місцевої Ради народних депутатів і ради профспілок, але не може бути менше 20 років.

У колективному договорі може бути передбачено надання жилих приміщень у першочерговому порядку новаторам і передовикам виробництва, вказаним у пункті 14 цих Правил;

(підпункт 9 пункту 44 доповнено абзацом згідно з постановою Ради Міністрів Української РСР і Української республіканської ради професійних спілок від 03.07.86 р. N 241)

10) матерям, яким присвоєно звання "Мати-героїня";

11) багатодітним сім'ям (які мають у своєму складі трьох і більше дітей) і одиноким матерям. Вказані сім'ї не втрачають права першочергового одержання жилих приміщень і у випадку, коли після взяття сім'ї на квартирний облік діти досягнуть повноліття;

12) сім'ям при народженні близнят;

13) учителям та іншим педагогічним працівникам загальноосвітніх шкіл і професійно-технічних учбових закладів;

14) особам, які проживають у ветхих будинках, що не підлягають капітальному ремонту;

15) іншим громадянам у випадках, передбачених законодавством Союзу РСР і Української РСР.

45. Генералам, адміралам, офіцерам і тим, що перебували на військовій службі не менше двадцяти календарних років, військовослужбовцям надстрокової служби, прапорщикам і мічманам Збройних Сил СРСР та прирівняних до них особам, звільненим з військової служби за станом здоров'я, віком або скороченням штатів, жилі приміщення надаються виконавчими комітетами місцевих Рад народних депутатів у першу чергу, але не пізніше, ніж у тримісячний строк з дня прибуття до місця проживання, обраного з урахуванням існуючого порядку прописки.

46. Поза чергою жилі приміщення надаються:

1) громадянам, житло яких внаслідок стихійного лиха стало непридатним для проживання;

2) особам, направленим у порядку розподілу на роботу в іншу місцевість.

Жилі приміщення вказаним особам надаються підприємствами, установами, організаціями, до яких вони направлені на роботу, а у випадках, передбачених законодавством, - виконавчими комітетами місцевих Рад народних депутатів;

3) дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, після завершення терміну перебування у сім'ї опікуна чи піклувальника, прийомній сім'ї, дитячому будинку сімейного типу, закладах для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також особам з їх числа у разі відсутності житла або неможливості повернення займаного раніше жилого приміщення;

(підпункт 3 пункту 46 у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 06.04.2011 р. N 365)

4) дітям-інвалідам з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які проживають у сім'ях піклувальників, прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу, державних або інших соціальних установах, після досягнення повноліття, у разі коли за висновком медико-соціальної експертизи вони можуть здійснювати самообслуговування і вести самостійний спосіб життя;

(пункт 46 доповнено новим підпунктом 4 згідно з постановою Кабінету Міністрів Української РСР від 14.06.91 р. N 41, у зв'язку з цим підпункти 4, 5, 6 вважати відповідно підпунктами 5, 6, 7, підпункт 4 пункту 46 у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 06.04.2011 р. N 365)

5) громадянам, незаконно засудженим і згодом реабілітованим, за неможливості повернення займаного раніше жилого приміщення.

Жилі приміщення вказаним громадянам надаються виконавчим комітетом місцевої Ради народних депутатів, підприємством, установою, організацією, у віданні яких перебувало займане раніше приміщення, а при відсутності у підприємства, установи, організації жилої площі - виконавчим комітетом Ради народних депутатів за місцем проживання цих громадян до засудження;

5-1) особам, які належать до інвалідів війни. Особи, зазначені у цьому підпункті, забезпечуються жилою площею протягом двох років з дня взяття на квартирний облік, а інваліди 1 групи з числа учасників бойових дій на території інших країн - протягом року;

(пункт 46 доповнено підпунктом 5-1 згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 08.07.94 р. N 467)

5-2) особам, на яких поширюється чинність [Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"](#) (стаття 10);

(пункт 46 доповнено підпунктом 5-2 згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 08.07.94 р. N 467)

б) особам, обраним на виборну посаду, коли це зв'язано з переїздом в іншу місцевість;

б¹) членам сім'ї народного депутата України у разі його смерті в період виконання депутатських обов'язків у Верховній Раді України на постійній основі;

(пункт 46 доповнено підпунктом б¹ згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 09.11.95 р. N 897)

7) в інших випадках, передбачених законодавством Союзу РСР і Української РСР.

47. Громадяни, які користуються правом позачергового одержання жилих приміщень, включаються в окремий список (додаток N 6). Рішення про включення в цей список приймається відповідно виконавчим комітетом місцевої Ради народних депутатів або адміністрацією підприємства, установи, організації чи органом кооперативної або іншої громадської організації і профспілковим комітетом. Рішення адміністрації (органу громадської організації) та профспілкового комітету затверджується виконавчим комітетом місцевої Ради народних депутатів. Про прийняте рішення повідомляється заінтересованим особам. Список громадян, які користуються правом позачергового одержання жилих приміщень, вивіщується для загального відома.

Громадяни виключаються з указанного списку, якщо вони були включені до нього необґрунтовано або втратили право позачергового одержання жилих приміщень. Виключення зі списку провадиться органами, які винесли або

затвердили рішення про включення громадянина до списку. При розгляді цього питання на засідання відповідних органів запрошуються заінтересовані особи.

Про виключення із списку громадяни у 15-денний строк повідомляються в письмовій формі із зазначенням підстав виключення.

48. Жила площа, збудована за рахунок капітальних вкладень, спеціально виділених у зв'язку з введенням у дію нових виробничих потужностей та об'єктів, з дозволу виконавчого комітету обласної, Київської і Севастопольської міських Рад народних депутатів та ради профспілок може надаватися поза чергою кваліфікованим робітникам, інженерно-технічним працівникам та іншим спеціалістам даного підприємства, організації, а також працівникам, запрошеним з інших населених пунктів.

49. Працівникам, які переїхали у зв'язку з переведенням їх на роботу в іншу місцевість, і членам їх сімей жила приміщення надається на умовах, передбачених трудовим договором.

Особам, які мають учений ступінь або вчене звання, провідним творчим працівникам, обраним за конкурсом на заміщення вакантних посад у вищому навчальному закладі, науково-дослідній установі, театрі, концертній організації, на телебаченні або радіо, коли це пов'язане з переїздом в іншу місцевість, і членам їх сімей жила приміщення надається на умовах, передбачених при оголошенні конкурсу.

Пільгові умови надання жилого приміщення передбачаються трудовим договором (при оголошенні конкурсу) на підставі відповідно спільного рішення адміністрації підприємства, установи, організації (органу громадської організації) та профспілкового комітету й рішення виконавчого комітету місцевої Ради народних депутатів.

50. Перевагою в строках одержання жилих приміщень за місцем роботи в межах черговості календарного року взяття на квартирний облік користуються ті, що перебувають у загальній черзі, працівники, які не менше 15 років сумлінно пропрацювали на одному підприємстві, в установі, організації, передовики й новатори виробництва. Такою ж перевагою при наданні жилих приміщень за місцем роботи і за місцем проживання користуються кращі народні дружинники.

51. Жила приміщення, що надається громадянам для проживання, має бути благоустроєним стосовно до умов даного населеного пункту, відповідати встановленим санітарним і технічним вимогам.

52. При наданні жилих приміщень не допускається заселення однієї кімнати особами різної статі старшими за 9 років, крім подружжя, а також особами, які хворіють на тяжкі форми деяких хронічних захворювань, у зв'язку з чим вони не можуть проживати в одній кімнаті з членами своєї сім'ї.

Не допускається також заселення квартири, збудованої для однієї сім'ї, двома і більше сім'ями або двома і більше саодинокими особами, за винятком випадку, передбаченого абзацом шостим пункту 67 цих Правил.

Особам похилого віку, а за висновком лікувально-профілактичного закладу також відповідним категоріям інвалідів і хворих на їх прохання жилі приміщення надаються на нижніх поверхах або в будинках з ліфтами. Порядок видачі вказаних висновків устанавлюється Міністерством охорони здоров'я УРСР.

53. Жиле приміщення надається громадянам у межах 13,65 квадратного метра жилої площі на одну особу, але не менше рівня середньої забезпеченості громадян жилою площею в даному населеному пункті. При цьому враховується жила площа у жилому будинку (квартирі), що перебуває у приватній власності громадян, якщо ними не використані житлові чеки.

(абзац перший пункту 53 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.93 р. N 848)

При передачі громадянами житла, яке перебуває у їх приватній власності, органу, який здійснює поліпшення житлових умов, вони мають право на одержання житла у межах встановленої норми жилої площі.

(пункт 53 доповнено новим абзацом другим згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.93 р. N 848)

Громадяни, які одержали житло у державному фонді на цих умовах, мають право на його приватизацію відповідно до вимог чинного законодавства.

(пункт 53 доповнено новим абзацом третім згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.93 р. N 848, у зв'язку з цим абзаци другий і третій вважати абзацами четвертим і п'ятим)

Жиле приміщення може бути надано з перевищенням указаного вище максимального розміру, якщо воно становить одну кімнату (однокімнатну квартиру), або у випадках, указаних в абзаци першому пункту 52 і абзацах першому та другому пункту 67 цих Правил.

Рівень середньої забезпеченості громадян жилою площею в населеному пункті визначається і періодично переглядається виконавчими комітетами обласних, Київської і Севастопольської міських Рад народних депутатів спільно з радами профспілок виходячи з даних статистичної звітності.

54. В окремих випадках на прохання громадян, що перебувають на квартирному обліку (в першу чергу тих, у яких настала черговість на одержання жилих приміщень), та громадян, що користуються правом позачергового одержання жилих приміщень, у порядку тимчасового поліпшення житлових умов їм може

бути надане жиле приміщення, яке не відповідає вимогам, передбаченим пунктом 51 і абзацом першим пункту 52 цих Правил, або за розміром менше від рівня середньої забезпеченості громадян жилою площею в даному населеному пункті зі збереженням відповідно права перебування на обліку та в списках першочерговиків чи в списку позачерговиків.

55. Жиле приміщення надається громадянину на всіх членів сім'ї, які перебувають разом з ним на квартирному обліку, а також на дітей, що народилися після взяття його на облік, і на дружину (чоловіка), яка пізніше вселилася на жилу площу, зайняту подружжям, що перебуває на обліку.

Якщо вселення дружини (чоловіка) на жилу площу подружжя, що перебуває на квартирному обліку, неможливе, жиле приміщення надається на обох з подружжя, крім випадків, коли дружина (чоловік), яка окремо проживає в даному населеному пункті чи в приміській зоні, не потребує поліпшення житлових умов.

56. На підставі затверджених планів розподілу жилої площі, а також рішень про виділення жилої площі для надання певним категоріям громадян (пункти 36 і 48 Правил) за поданням громадської комісії з житлових питань - виконавчий комітет місцевої Ради народних депутатів і за поданням комісії по житлово-побутовій роботі профспілкового комітету - адміністрація підприємства, установи, організації чи орган кооперативної або іншої громадської організації і профспілковий комітет не пізніше другого кварталу поточного року проводять роботу по складанню списку громадян, яким передбачається надати жилі приміщення в даному році. При цьому перевіряється, чи збереглись у вказаних громадян підстави для одержання жилого приміщення.

(абзац перший пункту 56 із змінами, внесеними згідно з постановою Ради Міністрів Української РСР і Української республіканської ради професійних спілок
від 28.01.88 р. N 24)

Список громадян, яким передбачається надати жилі приміщення, не менш як за місяць до винесення питання на розгляд виконавчого комітету місцевої Ради народних депутатів або спільний розгляд адміністрації підприємства, установи, організації (органу громадської організації) і профспілкового комітету вивіщується для загального відома.

57. Жилі приміщення в будинках житлового фонду місцевих Рад народних депутатів надаються громадянам виконавчим комітетом районної, міської, районної в місті, селищної, сільської Ради народних депутатів за участю громадської комісії з житлових питань.

58. Жилі приміщення в будинках відомчого житлового фонду надаються громадянам за спільним рішенням адміністрації і профспілкового комітету підприємства, установи, організації, затвердженим виконавчим комітетом

районної, міської, районної в місті, селищної, сільської Ради народних депутатів.

Якщо жила площа збудована підприємствами, об'єднаннями і організаціями, на які поширюються положення Закону СРСР "Про державне підприємство (об'єднання)", за рахунок коштів, які згідно з законодавством можуть спрямовуватися на цілі житлового будівництва, а також у випадках, передбачених Радою Міністрів СРСР, жилі приміщення надаються за спільним рішенням адміністрації та профспілкового комітету з наступним повідомленням виконавчому комітетові відповідної Ради народних депутатів про надання жилих приміщень для заселення.

(абзац другий пункту 58 у редакції постанови Ради Міністрів Української РСР і Української республіканської ради професійних спілок від 28.01.88 р. N 24)

59. Жилі приміщення в будинках громадського житлового фонду надаються громадянам за спільним рішенням органу відповідної організації та її профспілкового комітету з наступним повідомленням виконавчому комітетові відповідно районної, міської, районної в місті, селищної, сільської Ради народних депутатів про надання жилих приміщень для заселення.

60. Затверджені адміністрацією підприємства, установи, організації чи органом кооперативної або іншої громадської організації і профспілковим комітетом списки осіб, яким надаються жилі приміщення, не пізніше як за місяць до здачі будинку в експлуатацію надсилаються виконавчому комітетові Ради народних депутатів, на території якої знаходиться це підприємство, установа, організація.

У випадках, коли жилі приміщення надаються у будинку, збудованому підприємством, установою, організацією в іншому населеному пункті, вказані списки надсилаються до виконавчого комітету Ради народних депутатів за місцем знаходження будинку.

Рішення адміністрації (органу громадської організації) і профспілкового комітету про виділення жилого приміщення для особи, яка перебуває на квартирному обліку в виконавчому комітеті Ради народних депутатів за місцем проживання, за рахунок жилої площі підприємства, установи, організації, де вона працює, подається до виконавчого комітету вказаної Ради.

61. Жилі приміщення, що звільняються, заселяються в порядку, встановленому цими Правилами, виконавчими комітетами місцевих Рад народних депутатів, підприємствами, установами, організаціями, у віданні яких перебуває жилий будинок, за винятком випадків, передбачених законодавством Союзу РСР, а також випадків, передбачених пунктами 62 і 63 цих Правил.

62. Жилі приміщення, що звільняються в будинках, переданих державними підприємствами, установами, організаціями виконавчим комітетам місцевих Рад

народних депутатів, а також жилі приміщення, що звільняються у будинках, споруджених із залученням у порядку пайової участі коштів підприємств, установ, організацій, заселяються в першу чергу потребуючими поліпшення житлових умов працівниками цих підприємств, установ, організацій. Зазначений порядок заселення застосовується незалежно від часу передачі або закінчення спорудження жилого будинку.

63. Жилі приміщення у новоспоруджених за рахунок державних капітальних вкладень жилих будинках, передані забудовниками виконавчим комітетам місцевих Рад народних депутатів та іншим організаціям, у разі їх звільнення заселяються цими виконавчими комітетами місцевих Рад та організаціями.

64. Громадяни (в тому числі тимчасово відсутні), відносно яких прийнято рішення про надання жилого приміщення, дають письмове зобов'язання про звільнення займаного жилого приміщення в будинку державного або громадського житлового фонду чи в будинку житлово-будівельного кооперативу (за винятком тих, кому жиле приміщення належить на праві приватної власності).

(пункт 64 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.93 р. N 848)

65. Рішення про надання жилого приміщення може бути переглянуто до видачі ордера, якщо виявляються обставини, які не були раніше відомі й могли вплинути на вказане рішення.

66. У надане жиле приміщення переселяються члени сім'ї, які включені в ордер і дали письмове зобов'язання про переселення в це приміщення.

Абзац другий пункту 66 втратив чинність

(згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.93 р. N 848)

67. Якщо в квартирі, у якій проживає два або більше наймачі, звільнилося неізольоване жиле приміщення, воно надається наймачеві суміжного приміщення.

Ізольоване жиле приміщення, що звільнилося у квартирі, в якій проживає два або більше наймачі, на прохання наймача, що проживає в цій квартирі і потребує поліпшення житлових умов (пункти 13 і 14 Правил), незалежно від його перебування на квартирному обліку, надається йому, а в разі відсутності такого наймача - іншому наймачеві, який проживає в тій же квартирі. При цьому загальний розмір жилої площі не повинен перевищувати 13,65 квадратного метра на одну людину, крім випадків, коли наймач або член його сім'ї має право на додаткову жилу площу. Якщо розмір ізольованої кімнати, що звільнилася, є меншим рівня середньої забезпеченості жилою площею громадян

у даному населеному пункті, зазначена кімната у всіх випадках передається наймачеві на його прохання.

Вказані правила застосовуються незалежно від належності жилого будинку.

Рішення про надання жилого приміщення приймає виконавчий комітет місцевої Ради народних депутатів, підприємство, установа, організація, у віданні яких перебуває жилий будинок, у порядку, встановленому цими Правилами.

У разі відмови в наданні жилого приміщення, що звільнилося, у випадках, передбачених цим пунктом, спір може бути вирішено в судовому порядку.

Якщо ізольоване приміщення, що звільнилося, не може бути відповідно до правил абзаца другого цього пункту передано наймачеві, який проживає в цій квартирі, його надають іншим особам у загальному порядку.

68. Наймач, який має зайву жилу площу (понад установлені норми), вправі за згодою членів сім'ї вимагати від виконавчого комітету місцевої Ради народних депутатів, від підприємства, установи, організації (залежно від належності жилого будинку) надання йому жилого приміщення меншого розміру замість займаного.

(абзац перший пункту 68 із змінами, внесеними згідно з постановою Ради Міністрів Української РСР і Української республіканської ради професійних спілок
від 28.01.88 р. N 24)

Рішення про надання жилого приміщення меншого розміру замість займаного приймають органи, вказані в пунктах 57 - 59 цих Правил.

IV. Ордер на жиле приміщення

69. На підставі рішення про надання жилого приміщення в будинку державного або громадського житлового фонду виконавчий комітет районної, міської, районної в місті, селищної, сільської Ради народних депутатів видає громадянину ордер (додаток N 7), який є єдиною підставою для вселення в надане жиле приміщення.

Ордер може бути видано лише на вільне жиле приміщення.

Ордер дійсний протягом 30 днів.

Абзац четвертий пункту 69 виключено

(згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 25.12.2013 р. N 955)

70. Ордер вручається громадянину, на ім'я якого він виданий, або за його дорученням іншій особі. При одержанні ордера пред'являються паспорти (або документи, що їх замінюють) членів сім'ї, включених до ордера.

71. Видача ордерів на жилі приміщення у військових містечках провадиться в порядку, передбаченому законодавством Союзу РСР.

72. При вселенні в надане жилае приміщення громадянин здає ордер у житлово-експлуатаційну організацію, а за її відсутності - відповідному підприємству, установі, організації. Одночасно подаються паспорти усіх членів сім'ї, включених до ордера, з відміткою про виписку з попереднього місця проживання.

(пункт 72 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 25.12.2013 р. N 955)

73. Ордер на жилае приміщення може бути визнано недійсним у судовому порядку у випадках подання громадянами, не відповідаючих дійсності відомостей про потребу в поліпшенні житлових умов, порушення прав інших громадян або організацій на зазначене в ордері жилае приміщення, неправомірних дій службових осіб при вирішенні питання про надання жилого приміщення, а також в інших випадках порушення порядку і умов надання жилих приміщень.

Вимогу про визнання ордера недійсним може бути заявлено протягом трьох років з дня його видачі.

Додаток N 1
до Правил обліку громадян, які
потребують поліпшення житлових
умов, і надання їм жилих
приміщень в Українській РСР

КОНТРОЛЬНИЙ СПИСОК

працівників _____, **які**
перебувають _____ **на** **обліку**
(назва підприємства, установи, організації)
у виконавчому комітеті Ради народних депутатів
_____
(назва населеного пункту)

NN	Прізвище, ім'я, по батькові працівника і членів сім'ї, які перебувають разом з ним на обліку	Назва виконкому, в якому працівник перебуває на обліку	Вид черговості надання жилого приміщення (загальна черга, у першу чергу)	Дата взяття на облік	Дата включення до списку першочерговиків	Дата і номер рішення про надання жилого приміщення, кількість кімнат, розмір жилої площі	Від ви
1	2	3	4	5	6	7	

Додаток N 2
до Правил обліку громадян, які
потребують поліпшення житлових
умов, і надання їм жилих
приміщень в Українській РСР

Штамп

ДОВІДКА
з місця проживання про склад сім'ї та прописку

Дана _____ г

в тому, що він (вона) _____ (прізвище, ім'я, по батькові) проживає

прописаний(а) у _____ (постійно, тимчасово) по вулиці _____

будинку N _____, кв. N _____, (назва населеного пункту) яка складається з _____

кімнат жилою площею _____ на _____ (ізольована, комунальна) поверху

поверхового будинку, що належить _____

Особовий рахунок відкрито на ім'я _____ г

Благоустрій

будинку

(водопровід, каналізація, центральне опалення, ванна або душ, газ, ліфт і т. п.)

Технічний стан будинку і характеристика жилого приміщення

У цьому жилу приміщенні проживає _____ членів сім'ї:

NN пп	Прізвище, ім'я, по батькові	Родинні відносини з особою, на ім'я якої відкрито особовий рахунок	Рік народження	Дата прописки		Відмітка про виписку тимчасово відсутнього члена сім'ї, за яким зберігається жале приміщення
				у даному приміщенні	у даному населеному пункті	

Сусіди по квартирі:

1. _____, сім'я з _____ чол. займає _____ кімн. _____ кв. м.
(прізвище та ініціали)
2. _____, " _____ " _____ " _____
3. _____, " _____ " _____ " _____
4. _____, " _____ " _____ " _____
5. _____, " _____ " _____ " _____

Керівник організації, яка здійснює експлуатацію жилого
будинку

_____
(підпис)

Паспортистка

_____
(підпис)

Бухгалтер

_____
(підпис)

Печатка

Примітка. Особі, яка проживає у будинку, що належить громадянину на праві особистої власності, довідка видається і підписується власником будинку та завіряється у порядку, встановленому виконкомом відповідної місцевої Ради народних депутатів.

Додаток N 3
до Правил обліку громадян, які
потребують поліпшення житлових
умов, і надання їм жилих
приміщень в Українській РСР

КНИГА
реєстрації заяв громадян про взяття на квартирний облік

(назва виконкому місцевої Ради народних депутатів або підприємства, установи, організації і населеного пункту)

Розпочата _____ 19__ р.

Закінчена _____ 19__ р.

NN пп	Дата надходження заяви і доданих до неї документів	Прізвище, ім'я, по батькові, адреса заявника	Зміст, дата і номер рішення виконкому, спільного рішення адміністрації (органу громадської організації) і профкому	Дата і номер листа заявникові
----------	--	--	---	--

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Додаток N 4
до Правил обліку громадян, які
потребують поліпшення житлових
умов, і надання їм жилих
приміщень в Українській РСР

КНИГА
обліку осіб, які перебувають на черзі на одержання жилих приміщень

(назва виконкому місцевої Ради народних депутатів або підприємства
установи, організації та населеного пункту)

Розпочата _____ 19__ р.

Закінчена _____ 19__ р.

Адреса, коротка характеристика займаного жилого приміщення та його відомча належність	З якого часу проживають і прописані у даному населеному пункті	Дата і номер рішення виконкому місцевої Ради або рішення адміністрації (органу громадської організації) і профкому про взяття на облік	Дата і номер рішення виконкому місцевої Ради про затвердження рішення адміністрації (органу громадської організації) і профкому про взяття на облік	Підстава для взяття на облік (відсутність встановленого розміру жилої площі, невідповідність жилого приміщення встановленим санітарним і технічним вимогам і т. п.)	Дата і номер рішення виконкому місцевої Ради або рішення адміністрації (органу громадської організації) і профкому про включення до списку першочерговиків	Відмітка перереєстрації
5	6	7	8	9	10	

Додаток N 5
до Правил обліку громадян, які
потребують поліпшення житлових
умов, і надання їм жилих
приміщень в Українській РСР

СПИСОК
осіб, які користуються правом першочергового одержання жилих
приміщень

(назва виконкому місцевої Ради народних депутатів або підприємства, установи, організації та населеного пункту)

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові заявника і членів його сім'ї, які перебувають з ним на обліку	Підстава для включення до списку	Дата і номер рішення виконкому місцевої Ради або рішення адміністрації (органу громадської організації) і профкому про включення до списку	Дата і номер рішення виконкому місцевої Ради про затвердження рішення адміністрації (органу громадської організації) і профкому про включення до списку	Дата і номер рішення про надання жилого приміщення, кількість кімнат, розмір жилої площі	Рішення про виключення із списку	П
1	2	3	4	5	6	7	

Додаток N 6
до Правил обліку громадян, які
потребують поліпшення житлових
умов, і надання їм жилих
приміщень в Українській РСР

СПИСОК
громадян, які користуються правом позачергового одержання жилих приміщень

(назва виконкому місцевої Ради народних депутатів або підприємства, установи, організації і населеного пункту)

№ пп	Прізвище, ім'я, по батькові, рік народження заявника і членів його сім'ї	Місце роботи і посада заявника	Підстава для включення до списку	Дата і номер рішення про включення до списку	Дата і номер рішення виконкому місцевої Ради про затвердження рішення адміністрації (органу громадської організації) і профкому про включення до списку	Дата і номер рішення про надання жилого приміщення, кількість кімнат, розмір жилої площі	Рішення про виключення із списку
1	2	3	4	5	6	7	8

Додаток N 7
до Правил обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, і надання їм жилих приміщень в Українській РСР

Виконавчий комітет _____ Ради народних депутатів _____ " ____ " _____ 19____ р.

КОРІНЕЦЬ   ОРДЕРА   НА   ЖИЛЕ   ПРИМІЩЕННЯ   N   _____   сер

Ордер

виданий

г

з сім'єю з _____ чоловік на право зайняття жилого приміщення жилою площею _____ кв. м
яке складається з _____ у квартирі _____
(кількість кімнат) (ізольована, комунальна)
за адресою _____ будинок N _____ корпус N _____
(вулиця, проспект, провулок)
квартира N _____

Підстава _____ видачі _____ ордеру _____

Дані про особу, на ім'я якої видано ордеру _____

(місце перебування на обліку, місце роботи і посада)

СКЛАД СІМ'Ї

NN пп	Прізвище, ім'я, по батькові	Родинні відносини з особою, на ім'я якої видано ордер
----------	-----------------------------	--

_____

_____

_____

_____

пудатів _____

одержав _____ Дата одержання _____
(підпис)

ет _____ Ради народних депутатів
" " 19__ р.

ЖИЛЕ ПРИМІЩЕННЯ N _____ серія _____

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)
__ чоловік на право зайняття жилого приміщення жилою площею _____ кв.
складається з _____ у квартирі
_____ (кількість кімнат) _____ (ізольована,
_____ будинок N _____ корпус N
_____ (вулиця, проспект, провулок)

_____ одера _____

СКЛАД СІМ'Ї

NN пп	Прізвище, ім'я, по батькові	Родинні відносини з особою, на ім'я якої видано ордер
----------	-----------------------------	--

Голова виконкому _____

Ради народних депутатів _____

_____
(підпис)

Печатка

Цей ордер є єдиною підставою для вселення в надане жиле приміщення.

При вселенні ордер здається до відповідної житлово-експлуатаційної організації.

Ордер дійсний протягом 30 днів.

ЗАТВЕРДЖЕНИЙ
постановою Ради Міністрів УРСР і
Укрпрофради
від 11 грудня 1984 р. N 470

ПЕРЕЛІК
рішень Уряду Української РСР, які втратили чинність

1. Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 10 листопада 1959 р. N 1486 (ЗП УРСР, 1959 р., N 11, ст. 157).
2. Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 1 серпня 1962 р. N 1250.
3. Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 7 лютого 1963 р. N 136.
4. Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 25 червня 1970 р. N 541 (ЗП УРСР, 1970 р., N 7, ст. 72).
5. Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 29 січня 1973 р. N 43 (ЗП УРСР, 1973 р., N 1, ст. 6).
6. Постанова Ради Міністрів УРСР і Укрпрофради від 20 грудня 1974 р. N 562 "Про затвердження Положення про порядок надання жилої площі в Українській РСР" (ЗП УРСР, 1974 р., N 12, ст. 74).
7. Постанова Ради Міністрів УРСР і Укрпрофради від 24 серпня 1976 р. N 407 "Про доповнення Положення про порядок надання жилої площі в Українській РСР, затвердженого постановою Ради Міністрів УРСР і Укрпрофради від 20 грудня 1974 р. N 562" (ЗП УРСР, 1976 р., N 8, ст. 34).
8. Пункт 13 постанови Ради Міністрів УРСР від 19 квітня 1977 р. N 199 "Про стан і заходи по поліпшенню підготовки та використання наукових і науково-педагогічних кадрів у республіці" (ЗП УРСР, 1977 р., N 5, ст. 45).
9. Пункт 1 постанови Ради Міністрів УРСР від 4 жовтня 1977 р. N 504 "Про зміну та визнання такими, що втратили силу, деяких рішень Уряду Української РСР з питань житлово-комунального господарства та побутового обслуговування населення" (ЗП УРСР, 1977 р., N 10, ст. 96).

© ТОВ "Інформаційно-аналітичний центр "ЛІГА", 2015
© ТОВ "ЛІГА ЗАКОН", 2015

